

Ročník 1997

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 10

Rozeslána dne 6. března 1997

Cena Kč 12,-

O B S A H:

32. Nález Ústavního soudu České republiky ve věci ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 22. března 1995 sp. zn. 2 To 130/95 a proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 24. února 1995 sp. zn. 7 T 14/95
 33. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu
 34. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Usnesení č. 3/1996 Smíšeného výboru Evropského společenství a Evropského sdružení volného obchodu (ES-ESVO) „Společný tranzitní režim“ o změně článku 50 přílohy II Úmluvy z 20. května 1987 o společném tranzitním režimu
-

32

NÁLEZ

Ústavního soudu České republiky

Jménem České republiky

IV. senát Ústavního soudu České republiky rozhodl dne 18. září 1995 ve věci ústavní stížnosti navrhovatele J. Ř. proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 22. března 1995 sp. zn. 2 To 130/95 a proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 24. února 1995 sp. zn. 7 T 14/95

takto:

Rozsudek Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 7 T 14/95 ze dne 24. února 1995 a usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci sp. zn. 2 To 130/95 ze dne 22. března 1995 se zrušují.

Odůvodnění

Dne 12. dubna 1995 byla Ústavnímu soudu doručena včas podaná ústavní stížnost, která směřuje proti výše uvedeným rozhodnutím. Rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 24. února 1995 sp. zn. 7 T 14/95 byl stěžovatel uznán vinným trestným činem nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 269 odst. 1 trestního zákona a odsouzen k trestu odnětí svobody na 12 měsíců nepodmíněně. Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel spolu s rodiči odvolání, ve kterém především poukázal na skutečnost, že za trvalé odmítnutí vojenské služby byl již pravomocně odsouzen, a sice rozsudkem stejného soudu sp. zn. 32 T 76/94 ze dne 4. května 1994, a že tedy výklad, že se dopustil odmítnutím opakovaného povolávacího rozkazu nového trestného činu, by ve skutečnosti znamenal, že ten, kdo z jakýchkoli důvodů promešká lhůtu k podání žádosti o civilní službu podle § 2 odst. 1 zákona č. 18/1992 Sb., o civilní službě, ve znění pozdějších předpisů, může být soudně trestán prakticky nepřetržitě až do věku 60 let, kdy končí branná povinnost. Žádal proto o zproštění obžaloby. Toto odvolání Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci svým usnesením ze dne 22. března 1995 sp. zn. 2 To 130/95 podle § 256 trestního řádu zamítl s odůvodněním, že nezjistil žádné vady, které by negativním způsobem ovlivnily zabezpečení objasnění věci nebo právo obžalovaného na obhajobu. Podle jeho názoru soud I. stupně bez jakýchkoliv pochybností zjistil, že obžalovaný dne 15. června 1994 osobně převzal povolávací rozkaz od okresní vojenské správy, kterým mu byla stanovena povinnost nastoupit k výkonu vojenské základní služby dne 7. července 1994 u vojenského útvaru v L., což neučinil ani do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím rozkaze. Pokud jde o námitku obžalovaného o nepřijatelnosti opakovaného trestního postihu za totéž jednání, soud uvedl, že se jednalo sice o trestný čin stejného druhu, avšak šlo o skutek zcela jiný, vymezený zcela odlišnými skutkovými okolnostmi.

Stěžovatel poukazuje na to, že napadená rozhodnutí především přehlížejí ustanovení čl. 15 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), podle kterého nikdo nemůže být nucen vykonávat vojenskou službu, pokud je to v rozporu s jeho svědomím nebo s jeho náboženským vyznáním. Z toho dovozuje, že nemůže být nucen k výkonu vojenské služby ani ten, kdo z jakýchkoliv důvodů zmešká lhůtu stanovenou v § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 18/1992 Sb., ve znění zákona č. 135/1993 Sb., neboť zákon pro tento případ nestanoví žádný další postup.

Dále stěžovatel namítá i porušení čl. 40 odst. 5 Listiny, neboť byl již jednou pravomocně odsouzen za to, že trvale odmítl vykonávat vojenskou službu. V této souvislosti uvádí, že opakované soudní stíhání je rovněž v rozporu s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Proto stěžovatel v závěru ústavní stížnosti žádá, aby Ústavní soud vyhlásil nálezh, že napadená rozhodnutí jsou v rozporu s čl. 15 odst. 3 a čl. 40 odst. 5 Listiny.

Ústavní stížnost byla doplněna podáním ze dne 14. září 1995, ve kterém právní zástupce stěžovatele uvádí další argumenty podporující jeho stanovisko, zejména pak upozorňuje na to, že zákon o civilní službě zakládá nerovnost i v tom směru, že zatímco vojákům v záloze umožňuje podat žádost o civilní službu opakovaně každý rok, odvedenec jednou zmeškanou lhůtu již napravit nemůže. Dále upozornil na historické souvislosti snah o službu beze zbraně, zkušenosti a právní úpravy evropských zemí. K tomuto podání je přiložen rozsudek Vyššího vojenského soudu v Trenčíně ze dne 16. srpna 1995, ze kterého vyplývá právní stanovisko, které se shoduje s názorem stěžovatele, že za nenastoupení služby učiněné v úmyslu se jí vyhnout trvale může být povolán odsouzen pouze jednou. Dále pak přiložil stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí k postupu při odeprání výkonu vojenské služby.

Předseda senátu Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci v podstatě odkázal na odůvodnění obsažené v rozsudku soudu I. stupně a v odůvodnění usnesení odvolacího soudu.

Ústavní soud si vyžádal spis Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 7 T 14/95, ze kterého zjistil, že stěžovatel byl odveden dne 3. června 1992. Podle svědka J. L., důstojníka Okresní vojenské správy v K., měl již u tohoto řízení uvést, že odmítá vojenskou základní službu i civilní službu z důvodu náboženského přesvědčení, a dále měl uvést, že raději půjde do vězení. Posledně uvedený výrok pak stěžovatel upřesnil v tom smyslu, že k otázce J. L., zda si uvědomuje, že za nenastoupení služby může jít i do vězení, odpověděl, že si to uvědomuje. Dále Ústavní soud zjistil, že rozsudkem Okresního soudu v Olomouci sp. zn. 32 T 76/94 ze dne 4. května 1994 byl stěžovatel uznán vinným trestným činem nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 269 odst. 1 trestního zákona, protože ačkoliv dne 16. června 1993 osobně převzal povolávací rozkaz, který mu ukládal nastoupit dne 1. července 1993 do 12.00 hodin vojenskou základní službu u vojenského útvaru v H., do této služby nenastoupil, a to ani ve lhůtě do 24 hodin po termínu. Za tento trestný čin, jehož se dopustí ten, kdo v úmyslu vyhnout se trvale vojenské činné službě nebo zvláštní službě nenastoupí službu v ozbrojených silách, byl stěžovatel odsouzen k trestu odnětí svobody na 12 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 15 měsíců. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 4. května 1994. Dále ze spisu vyplývá, že dne 15. června 1994 převzal stěžovatel další povolávací rozkaz, který mu určoval povinnost nastoupit vojenskou základní službu dne 7. července 1994 do 12.00 hodin u vojenského útvaru v L. V tomto termínu stěžovatel nenastoupil. Svoje jednání odůvodnil tím, že 23. června 1994 požádal o odklad základní vojenské služby. Tato jeho žádost však byla Okresní vojenskou správou v K. zamítnuta jako bezdůvodná. Vzhledem k tomu, že tento orgán odmítl jeho odvolání postoupit nadřízenému orgánu, obrátil se stěžovatel na tento orgán přímo. Také Vyšší odvodní komise velitelství 2. armádního sboru však jeho odvolání zamítla a zamítnuta byla i jeho žádost o přezkum rozhodnutí mimo odvolací řízení, kterou adresoval Ministerstvu obrany. Proti těmto rozhodnutím ve správním řízení podal dne 30. ledna 1995 ústavní stížnost, která však byla usnesením Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 26/95 ze dne 18. dubna 1995 odmítnuta jako zjevně neopodstatněná s odůvodněním, že možnost odepření vojenské služby z důvodu svědomí či náboženského přesvědčení je upravena zákonem o civilní službě a nemůže být proto postup podle tohoto zákona nahrazen institucí odkladu vojenské služby, která je založena na odlišných důvodech dočasné povahy. Mezitím bylo dne 19. prosince 1994 stěžovateli sděleno obvinění pro trestný čin nenastoupení služby v ozbrojených silách dle § 269 odst. 1 trestního zákona, kterého se měl dopustit nenastoupením vojenské služby dne 7. července 1994. Za tento čin pak byl odsouzen rozhodnutími, která jsou předmětem této ústavní stížnosti, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců.

Při ústním jednání dne 18. září 1995 předložil právní zástupce stěžovatele rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti ze dne 4. září 1995, ze kterého vyplývá, že jeho žádost o milost ministr spravedlnosti zamítl. Stěžovatel pak k dotazu soudu, zda jeho aktivity po odsouzení a jeho námitky v ústavní stížnosti, pokud jde o nevratné lhůty stanovené zákonem o civilní službě, lze považovat za důkaz o tom, že by civilní službu nastoupil, pokud by mu tato možnost byla dána, odpověděl vyhýbavě, když uvedl, že teprve pak by o tom vážně uvažoval a jednal by v mezích zákona.

Při jednání byl dále vyslechnut jako svědek J. L., zaměstnanec Okresní vojenské správy v K., který vypověděl, že stěžovatel výslovně odmítl nejen službu vojenskou, ale i službu civilní. Jako důkaz o tom předložil poznámky pořízené při odvodním řízení dne 3. června 1992. Z tohoto dokladu vyplývá, že stěžovatel uvedl, že patří ke Svědkům Jehovovým a že vojenskou službu i civilní službu odmítá, i když je mu jasné, že za to patrně půjde do vězení. Dále svědek uvedl, že všichni odvedenci jsou zevrubně informováni o možnostech civilní služby a o náležitostech prohlášení, které v případě volby takové služby musí učinit a v jaké lhůtě. Svědek rovněž potvrdil, že se ve více případech setkávají s tím, že branci odmítají vojenskou i civilní službu s argumentací, že civilní služba je rovněž jakási represe, což odporuje jejich přesvědčení. Dále potvrdil, že pokud v současné době přijde někdo z výkonu trestu pro nenastoupení služby v ozbrojených silách a nejsou zde např. zdravotní důvody pro revizi jeho povinnosti k vojenské službě, je povinnost ho povolát opětovně v nejbližším nástupním termínu. Odypaný trest tedy není důvodem pro diferencovaný postup.

Předmětem ústavní stížnosti jsou rozhodnutí soudů učiněná v trestním řízení. Pokud je ústavní stížnost namítána, že zákonem, jehož uplatněním nastaly skutečnosti, které jsou předmětem této stížnosti, je zákon č. 18/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pak Ústavní soud tento názor nesdílí. Z provedených důkazů je totiž zřejmé, že nastalé skutečnosti, tj. odsouzení J. Ř. v trestním řízení, byly následkem jeho zcela jednoznačně projevené vůle nenastoupit ani vojenskou, ani civilní službu, a nikoliv následkem toho, že proměškal lhůtu stanovenou zákonem o civilní službě a že tedy civilní službu vykonat nemůže, i když by chtěl. Přesto však považuje Ústavní soud za potřebné vyjádřit se též k těmto námitkám.

Ústavní soud nemá pochybnosti o tom, že zákon o civilní službě je zákonem, jehož vydání předpokládá ustanovení čl. 15 odst. 3 Listiny. Otázkou může být, zda poměrně velmi krátké lhůty pro uplatnění práva na

alternativní službu, kterou zákon o civilní službě stanovil (na rozdíl od dříve platného zákona č. 73/1990 Sb., který žádné lhůty nestanovil) ve spojení s ustanovením § 2 odst. 2 tohoto zákona, podle kterého se k prohlášením podaným po lhůtách nepřihlíží, nevybočují z mezí ústavnosti. Zákon o civilní službě nepochybně je zákonem, který základní ústavní právo omezuje. Ústavní soud sdílí názor vyslovený již plénum Ústavního soudu ČSFR pod sp. zn. Pl. ÚS 78/92 dne 10. prosince 1992, že od zákonodárce je třeba vyžadovat, aby s ohledem na principy právního státu a právní jistoty vymezil zákonem podrobnosti k realizaci práva podle čl. 15 odst. 3 Listiny tak zřetelně, aby byla vyloučena možnost interpretovat zákon tak, že by realizaci základního ústavního práva omezoval způsobem neslučitelným se zásadami stanovenými v čl. 4 odst. 3 a 4 Listiny nebo dokonce realizaci tohoto práva znemožnil.

Ústavní základ práva na civilní službu je sice obsažen v čl. 15 odst. 3 Listiny, jeho obsah je však nezbytně interpretovat ve spojení s čl. 9 Listiny, který jasně hovoří o tom, že za nucené práce či služby nelze považovat vojenskou službu nebo jinou službu stanovenou zákonem namísto povinné vojenské služby. V této souvislosti je třeba zmínit i skutečnost, že v tomto směru jde česká právní úprava nad rámec Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, z jejíhož čl. 4 odst. 3 písm. b) lze jasně dovodit, že není porušením Úmluvy, jestliže právní řád členské země odmítne vojenskou službu z důvodu svědomí neuznává. Právo na civilní službu nebylo tedy dosud výslovně zahrnuto do katalogu mezinárodně uznávaných lidských práv. Úpravu České republiky lze tedy obecně charakterizovat jako úpravu, která po každém, kdo byl odveden podle branného zákona, vyžaduje, aby splnil služební povinnost, ať již jako voják nebo jako osoba podléhající civilní službě. Z důvodu svědomí tedy nemůže dojít ke zproštění od jakékoliv služby, jak je někdy požadováno. Přijetí takového stanoviska by bylo v příkrém rozporu se zásadou rovnosti. Navíc je třeba uvést, že úprava v České republice je oproti jiným zemím velmi liberální především v tom, že nestanoví žádné ověřování či komisionální přezkoumání žádosti o civilní službu, a tedy o tom, zda vojenskou povinnost splní, či nesplní, si rozhoduje de facto povinný občan sám. Věrohodný průkaz důvodů odmítnutí se tedy nevyžaduje, stejně jako není možné toho, kdo odmítl vykonat vojenskou základní službu, k této službě povolát, jestliže svým chováním jednoznačně prokazuje, že trvené důvody svědomí byly smyšlené a nepravdivé.

Stanoví-li zákon o civilní službě, že jejím výkonem nesmějí občanům vzniknout neoprávněné výhody proti těm, kdo vykonávají základní nebo náhradní vojenskou službu či cvičení, pak nezbyvá než logicky dovodit, že pokud by bylo tolerováno jednání vedoucí k tomu, vyhnout se jakékoliv službě, došlo by tím k porušení principu rovnosti. Jinak řečeno, v právním státě musí být nesplnění zákonem stanovené povinnosti sankcionováno. Je věcí státu, aby sankci a její druh stanovil, a to s přihlédnutím k charakteru deliktu. Právní řád České republiky pro případ nenastoupení vojenské či civilní služby stanoví pouze postih trestněprávní. Bude věcí zákonodárce, aby zvážil, zda pro tyto případy je skutečně nezbytné volit pouze tento druh postihu. Ve státě, který chce být státem právním, může legitimitu trestněprávního postihu odůvodnit pouze nezbytnost ochrany elementárních hodnot před činy, které jsou pro společnost obzvláště nebezpečné, a kdy jiné řešení neexistuje. Represe by tedy vždy měla být založena na zásadě její subsidiarity a minimalizace.

Skutkové podstaty trestných činů nenastoupení služby v ozbrojených silách jsou formulovány v ustanoveních § 269 a 270 trestního zákona, trestný čin nenastoupení civilní služby pak v § 272a, resp. § 272b trestního zákona. Předmětem ústavní stížnosti jsou rozhodnutí soudů, kterými byl stěžovatel pravomocně odsouzen za trestný čin podle § 269 odst. 1 trestního zákona. Skutková podstata tohoto trestného činu obsahuje definici poměrně přesnou a konkrétní, když stanoví, že kdo v úmyslu vyhnout se trvale vojenské činné službě nenastoupí službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím rozkazu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let. Podstatným znakem této skutkové podstaty tedy je úmysl směřující k trvalému nenastoupení této služby. Tento znak vynikne ještě více při porovnání se skutkovou podstatou trestného činu podle § 270 odst. 1 trestního zákona, který je formulován tak, že se ho dopustí ten, kdo, byť z nedbalosti, nenastoupí službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím rozkazu. Také sankce je pro tento čin, nemající za cíl trvalé nenastoupení služby, podstatně mírnější (odnětí svobody až na dvě léta). Obdobný je rozdíl mezi trestnými činy podle § 272a trestního zákona, který upravuje úmyslné trvalé vyhýbání se civilní službě, a podle § 272b, který formuluje skutkovou podstatu „prostého“ nenastoupení civilní služby.

Jak vyplývá z ústavní stížnosti a z provedených důkazů, byl stěžovatel odsouzen pro trestný čin podle ustanovení § 269 odst. 1 trestního zákona dvakrát. Poprvé za nenastoupení k vojenskému útvaru v H. v červenci roku 1993, podruhé pak za neuposlechnutí povolávacího rozkazu přibližně o rok později. Žádný ze soudů nepochyboval o tom, že se jedná o dva stejné a opakované trestné činy, a to přesto, že stěžovatel od počátku namítal, že jasně již při prvním odsouzení uvedl, že nenastoupil s úmyslem nenastoupit tuto službu trvale, přestože si je vědom trestních následků. S touto obhajobou se soud I. stupně nevypořádal vůbec, odvolací soud pak považoval za rozhodné pro odmítnutí této obhajoby to, že k nenastoupení došlo ve druhém případě v jiném čase a že povolání ke službě bylo učiněno do jiného místa. V řešení tohoto problému spočívá podle názoru Ústavního soudu jádro ústavní stížnosti.

Nezbytným úkolem Ústavního soudu je u každé ústavní stížnosti posouzení toho, zda interpretace aplikovaných právních předpisů soudem nevybočila z ústavních mezí. I interpretace, která se na první pohled může jevit jako zákonná, může být, s ohledem na konkrétní okolnosti, natolik extrémní, že vybočí z mezí ústavnosti. Jak vyplývá z ustanovení čl. 4 odst. 4 Listiny, při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Kromě toho soud, který rozhoduje o vině a trestu za trestné činy, musí respektovat zásadu, která je vyjádřena v čl. 40 odst. 5 Listiny, jakož i v čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, že nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán za stejný čin opakovaně, tedy zásadu „ne bis in idem“. Obecné soudy v projednávaném případě nepochybovaly o tom, že tato zásada porušena nebyla, stěžovatel pak je názoru opačného.

Po zvážení všech okolností dospěl senát Ústavního soudu k závěru, že v případě stěžovatele došlo napadenými soudními rozhodnutími k porušení zásady „ne bis in idem“, a tím i výše uvedených základních práv zaručených Ústavou. Jestliže trestní zákon v ustanovení § 269 odst. 1 stanoví podstatně přísnější trest pro toho, kdo nenastoupí vojenskou službu s úmyslem vyhnout se jí trvale, je nepřijatelné vykládat toto ustanovení tak, že trvale je vlastně dočasně či krátkodobě. Při takovém výkladu by četnost trestných činů byla určována vlastně počtem povolání ke službě, které orgán vojenské správy vydá. Je nepochybné, že i po odsuzujícím rozsudku za první takový čin je možné doručit povolávací rozkaz nový, jeho neuposlechnutí však nelze hodnotit jako nový trestný čin, byl-li v předchozím soudním řízení zjištěn úmysl nenastoupit službu trvale. Podle názoru Ústavního soudu stěžovatel při dalším povolání již pouze setrval na své dříve projevované vůli službu nenastoupit. Jde tedy o stejné jednání i stejný následek, a tedy o totožný, a nikoliv nový skutek. Tuto totožnost nemůže narušit změna v jednotlivých okolnostech, které skutek individualizují, v daném případě tedy povolání v jiné době a do jiného místa.

Pro rozpor napadených soudních rozhodnutí se zásadou neopakovatelnosti trestního postihu pro stejný čin, kterou stanoví čl. 40 odst. 5 Listiny, jakož i čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, nezbylo Ústavnímu soudu, než tato rozhodnutí zrušit.

Ústavní soud předpokládá, že toto jeho zásadní rozhodnutí bude pro obecné soudy vodítkem při budoucím rozhodnutí o výměře trestu u těch, kdo trvale odmítají výkon vojenské služby, resp. civilní služby. Platný trestní zákon poskytuje podle názoru Ústavního soudu dostatečný prostor k tomu, aby v podobných případech byl postih takové intenzity, aby nedošlo k nežádoucímu zvýhodnění těch, kdo právo porušují, oproti těm, kdo svoje povinnosti splní. Přitom Ústavní soud vyjadřuje přesvědčení, že zákonodárna moc zváží uzákonění i jiných sankcí, než je odnětí svobody.

Předseda IV. senátu Ústavního soudu České republiky:

JUDr. Varvařovský v. r.

33

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 8. listopadu 1990 byla ve Štrasburku přijata Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu.

Jménem České republiky byla Úmluva podepsána ve Štrasburku dne 18. prosince 1995.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, depozitáře Úmluvy, dne 19. listopadu 1996.

Při ratifikaci Úmluvy bylo učiněno následující prohlášení:

„Ústředními orgány ve smyslu článku 23 odst. 1 Úmluvy jsou:

- jde-li o trestní řízení, Nejvyšší státní zastupitelství České republiky v řízení před podáním obžaloby a Ministerstvo spravedlnosti České republiky v řízení po podání obžaloby,
- v ostatních případech Ministerstvo financí České republiky“.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 36 odst. 3 dnem 1. září 1993. Pro Českou republiku podle odstavce 4 téhož článku vstoupila v platnost dnem 1. března 1997.

Český překlad Úmluvy se vyhláší současně.

ÚMLUVA

o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu

Preambule

Členské státy Rady Evropy a ostatní signatáři této Úmluvy vzhledem k tomu, že cílem Rady Evropy je realizovat užší jednotu mezi svými členy,

přesvědčení o nezbytnosti pokračovat ve společné trestní politice směřující k ochraně společnosti,

vzhledem k tomu, že boj proti závažné kriminalitě, která je čím dále více mezinárodním problémem, vyžaduje použití moderních a účinných metod na mezinárodní úrovni,

domnívající se, že jedna z těchto metod spočívá v tom, že delikvent je zbaven výnosů zločinů,

vzhledem k tomu, že k dosažení tohoto cíle musí být rovněž zaveden uspokojivý systém mezinárodní spolupráce,

dohodly se o následujícím:

KAPITOLA I
TERMINOLOGIEČlánek 1
Terminologie

K účelům této Úmluvy:

- a. pojem „výnos“ označuje všechny ekonomické výhody pocházející z trestných činů. Tato výhoda může spočívat ve veškerém majetku, tak jak je definován v písmenu b. tohoto článku,

- b. pojem „majetek“ zahrnuje majetek jakéhokoli charakteru, hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý a rovněž právní dokumenty nebo nástroje prokazující oprávnění nebo zájem na takovém majetku,

- c. pojem „prostředky“ označuje jakýkoli majetek zcela nebo částečně použitý nebo určený k použití libovolným způsobem pro spáchání jednoho nebo více trestných činů,

- d. pojem „konfiskace“ označuje trest nebo opatření nařízené soudem následující po řízení, které se týká jednoho nebo více trestných činů a jež vede k trvalému odnětí majetku,

- e. pojem „předmětný trestný čin“ označuje každý trestný čin, v jehož důsledku vznikají výnosy, které by se mohly stát předmětem trestné činnosti podle článku 6 této Úmluvy.

KAPITOLA II

OPATŘENÍ K PŘIJETÍ NA VNITROSTÁTNÍ
ÚROVNI

Článek 2

Konfiskační opatření

1. Každá strana přijme legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná, aby bylo možno konfiskovat

prostředky a výnosy nebo majetek, jehož hodnota odpovídá těmto výnosům.

2. Každá strana může při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo listiny o přístupu prohlášením adresovaným generálnímu tajemníku Rady Evropy prohlásit, že odstavec 1 tohoto článku se vztahuje jen na trestné činy nebo kategorie trestných činů upřesněné v prohlášení.

Článek 3

Vyšetřovací a prozatímní opatření

Každá strana přijme legislativní a jiná opatření, která se ukáží jako nezbytná, aby jí umožnila zjistit a vyhledat majetek podléhající konfiskaci podle článku 2 odst. 1 a předejít veškerým obchodům s tímto majetkem, jeho převodům nebo použití.

Článek 4

Speciální vyšetřovací pravomoci a techniky

1. Každá strana přijme legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná ke zmocnění soudů nebo jiných příslušných orgánů k tomu, aby nařídily zpřístupnění nebo zabavení bankovních, finančních nebo obchodních záznamů za účelem provedení opatření uvedených v článcích 2 a 3. Strana se nebude moci dovolávat bankovního tajemství, aby mohla odmítnout provádění ustanovení tohoto článku.

2. Každá strana uváží přijetí legislativních a jiných opatření, která budou nezbytná k tomu, aby jí umožnila používat speciální vyšetřovací techniky usnadňující identifikaci a hledání výnosů a také shromažďování s tím souvisejících důkazů. Tyto techniky mohou zahrnovat příkazy k dohledu nad bankovními účty, pozorování, zachycování telekomunikačních sdělení, přístup k počítačovým systémům a příkazy k předkládání určitých dokladů.

Článek 5

Zákonné opravné prostředky

Každá strana přijme legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby zúčastněným stranám, na něž se vztahují opatření uvedená v článcích 2 a 3, byly dány účinné právní prostředky k ochraně jejich práv.

Článek 6

Trestné činy praní výnosů zločinu

1. Každá strana přijme legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná k označení jednání jako trestného činu v souladu s jejím vnitrostátním právem, pokud čin byl spáchán úmyslně, v následujících případech:

- a. přeměny nebo převodu majetku, o němž ten, kdo se ho dopouští, ví, že tento majetek tvoří výnos, a to za účelem zatajení nebo zakrývání nedovoleného původu majetku nebo pomoci jakékoli osobě, která je zapojena do spáchání předmět-

ného trestného činu, aby unikla právním důsledkům svých činů,

- b. zatajování nebo zakrývání povahy, původu, umístění, nakládání, pohybu nebo skutečného vlastnictví majetku nebo práv s ním souvisejících, o nichž pachatel ví, že vytvářejí výnosy; a s výhradou ústavních zásad a základních pojmů právního systému strany:
- c. nabytí, držení nebo užívání majetku, o němž ten, kdo jej nabývá, drží nebo používá, ví v okamžiku, kdy jej dostává, že vytváří výnosy,
- d. účasti v některém z trestných činů označených v souladu s tímto článkem, dále sdružení, spolčení, pokusů, návodů, usnadnění a rad ve vztahu k těmto trestným činům.

2. Za účelem uplatnění nebo užití odstavce 1 tohoto článku:

- a. nezáleží na tom, zda předmětný trestný čin je nebo není v trestní pravomoci strany,
- b. může být stanoveno, že trestné činy uvedené v tomto odstavci se nevztahují na pachatele předmětného trestného činu,
- c. potřebná vědomost, úmysl nebo motivace, jako prvky jednoho z trestných činů uvedených v tomto odstavci, mohou být odvozeny z objektivních skutkových okolností.

3. Každá strana může přijmout opatření, která podle svého vnitrostátního práva považuje za potřebná k označení trestního charakteru také všech nebo některých činů zmíněných v odstavci 1 v některém nebo všech následujících případech, pokud pachatel:

- a. měl předpokládat, že majetek tvoří výnos,
- b. jednal za účelem dosažení zisku,
- c. jednal za účelem pomoci v pokračování další kriminální činnosti.

4. Každá strana může při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo listiny o přístupu prohlášením adresovaným generálnímu tajemníku Rady Evropy prohlásit, že odstavec 1 tohoto článku se vztahuje pouze na předmětné trestné činy nebo jejich kategorii upřesněnou v tomto prohlášení.

KAPITOLA III

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Část 1

Zásady mezinárodní spolupráce

Článek 7

Všeobecné zásady a opatření pro mezinárodní spolupráci

1. Strany vzájemně spolupracují v co nejširší míře

za účelem vyšetřování a řízení, která jsou zaměřena na konfiskaci prostředků a výnosů.

2. Každá strana přijme legislativní a jiná opatření, která budou nezbytná k tomu, aby jí umožnila za podmínek uvedených v této kapitole vyhovět žádostem:

- a. o konfiskaci určitých částí majetku spočívajících ve výnosech a prostředcích a také o konfiskaci výnosů spočívajících v požadavku zaplatit peněžní částku odpovídající hodnotě výnosu,
- b. o pomoc za účelem vyšetřování a provedení prozatímních opatření, která mají za cíl jednu z forem konfiskace zmíněných výše v písmenu a.

Část 2

Vzájemná pomoc za účelem vyšetřování

Článek 8

Povinnost pomáhat

Strany si na požádání poskytují co nejširší vzájemnou pomoc, aby zjistily a vysledovaly prostředky, výnosy a ostatní majetek podléhající konfiskaci. Tato vzájemná pomoc spočívá zvláště ve všech opatřeních vztahujících se na získání a ochranu důkazů týkajících se existence výše uvedeného majetku, jeho umístění nebo pohybu, povahy, právního statutu nebo hodnoty.

Článek 9

Provádění vzájemné pomoci

Vzájemná pomoc uvedená v článku 8 je prováděna v souladu s vnitrostátním právem dožádané strany a podle něho; v souladu s postupem upřesněným v žádosti pak jen v tom rozsahu, který je slučitelný s tímto vnitrostátním právem.

Článek 10

Bezprostřední předávání informací

Bez újmy na svém vlastním vyšetřování nebo řízení, jedna strana může bez předchozí žádosti předat jiné straně informace o prostředcích a výnosech, pokud je toho názoru, že sdělení těchto informací by mohlo přijímající straně pomoci k zahájení nebo k úspěšnému vedení vyšetřování nebo řízení nebo by mohlo vést k žádosti této strany podle této kapitoly.

Část 3

Prozatímní opatření

Článek 11

Povinnost přijmout prozatímní opatření

1. Jedna strana na žádost jiné strany, která zahájila trestní řízení nebo řízení za účelem konfiskace, přijme prozatímní opatření, která jsou nutná, jako je zajištění

nebo zabavení, aby se předešlo všem obchodům týkajícím se majetku, který by mohl být později předmětem žádosti o konfiskaci nebo který by umožnil vyhovění takové žádosti.

2. Strana, které byla doručena žádost o konfiskaci v souladu s článkem 13 a byla-li o to požádána, přijme opatření uvedená v odstavci 1 tohoto článku ve vztahu k veškerému majetku, který je předmětem žádosti nebo který by umožnil vyhovění takové žádosti.

Článek 12

Provádění prozatímních opatření

1. Prozatímní opatření uvedená v článku 11 jsou prováděna v souladu s vnitrostátním právem dožádané strany, podle něho a v souladu s postupy upřesněnými v žádosti, pokud odpovídají tomuto vnitrostátnímu právu.

2. Před zrušením jakéhokoli prozatímního opatření přijatého v souladu s tímto článkem dožádaná strana umožní dožadující straně, aby vyjádřila své důvody ve prospěch pokračování tohoto opatření.

Část 4

Konfiskace

Článek 13

Povinnost konfiskace

1. Strana, která obdržela od jiné strany žádost o konfiskaci týkající se prostředků nebo výnosů nacházejících se na jejím území:

- a. provede rozhodnutí o konfiskaci vydané soudem dožadující strany, pokud jde o tyto prostředky nebo výnosy, nebo
- b. předloží tuto žádost svým příslušným orgánům, aby dosáhla vydání rozhodnutí o konfiskaci, a pokud je vydáno, provede ho.

2. Za účelem užití odstavce 1 b. tohoto článku každá strana má v případě potřeby pravomoc zahájit řízení o konfiskaci podle svého vnitrostátního práva.

3. Ustanovení odstavce 1 tohoto článku se rovněž vztahují na konfiskaci spočívající v povinnosti zaplatit peněžní částku odpovídající hodnotě výnosů, jestliže majetek, na který se může vztahovat konfiskace, se nachází na území dožádané strany. V takovém případě dožádaná strana, když v důsledku nezaplacení přistupuje ke konfiskaci podle odstavce 1, nechá vymáhat za tímto účelem svou pohledávku z jakéhokoliv majetku, který je k dispozici.

4. Jestliže žádost o konfiskaci se dotýká určité části majetku, strany se mohou dohodnout, že dožádaná strana může přistoupit ke konfiskaci formou požadavku na zaplacení peněžní částky odpovídající hodnotě majetku.

Článek 14

Provádění konfiskace

1. Postupy umožňující vydání rozhodnutí o konfiskaci a jeho provádění podle článku 13 jsou upraveny právem dožádané strany.

2. Dožádaná strana je vázána skutkovými zjištěními v tom rozsahu, jak jsou vyjádřena v odsouzení nebo soudním rozhodnutí dožadující strany, nebo v té míře, jak se tato rozhodnutí o ně opírají.

3. Každá strana při podpisu nebo uložení svých ratifikačních listin, listin o přijetí, schválení nebo o přístupu může prohlášením adresovaným generálnímu tajemníku Rady Evropy prohlásit, že odstavec 2 tohoto článku se provádí pouze v souladu s jejími ústavními principy a základními pojmy jejího právního systému.

4. Jestliže konfiskace spočívá v povinnosti zaplatit peněžní částku, příslušný orgán dožádané strany převede její výši na měnu své země podle kurzu platného v době, kdy je vydáno rozhodnutí o provedení konfiskace.

5. V případě uvedeném v článku 13 odst. 1 a. pouze dožadující strana má právo rozhodovat o každé žádosti o přezkoumání rozhodnutí o konfiskaci.

Článek 15

Konfiskovaný majetek

Dožádaná strana nakládá veškerým majetkem, který konfiskovala, podle svého vnitrostátního práva, ledaže by se o tom dotčené strany dohodly jinak.

Článek 16

Právo vymáhání a maximální výše konfiskace

1. Žádost o konfiskaci učiněná v souladu s článkem 13 se nedotýká práva dožadující strany, aby provedla rozhodnutí sama.

2. Žádná ustanovení v této Úmluvě nesmějí být vykládána tak, aby se umožnilo, aby celková hodnota konfiskovaného majetku byla vyšší než částka stanovená rozhodnutím o konfiskaci. Jestliže jedna strana zjistí, že by se tak mohlo stát, dotčené strany přistoupí ke konzultacím, aby se vyhnuly podobnému důsledku.

Článek 17

Uvěznění pro nesplnění závazku

Dožádaná strana nesmí uvěznit osobu pro nesplnění závazku ani uložit jiné opatření omezující svobodu na základě žádosti předložené v souladu s článkem 13, jestliže to dožadující strana uvedla v žádosti.

Část 5

Odmítnutí a odložení spolupráce

Článek 18

Důvody odmítnutí

1. Spolupráce podle této kapitoly může být odmítnuta v případě, že:

- a. požadovaný postup by byl v rozporu se základními zásadami právního řádu dožádané strany, nebo
- b. provedení žádosti by mohlo ohrozit suverenitu, bezpečnost, veřejný pořádek nebo jiné podstatné zájmy dožádané strany, nebo
- c. dožádaná strana se domnívá, že závažnost případu, na který se vztahuje žádost, nezdůvodňuje uskutečnění požadovaného postupu, nebo
- d. trestný čin, na který se žádost vztahuje, je politickým nebo fiskálním trestným činem, nebo
- e. dožádaná strana je toho názoru, že požadovaný postup by byl proti zásadě *ne bis in idem*, nebo
- f. trestný čin, na který se vztahuje žádost, by nebyl trestným činem podle práva dožádané strany, kdyby byl spáchán na území náležejícím do její soudní pravomoci. Avšak tento důvod odmítnutí se vztahuje na spolupráci uvedenou v části 2 jen v tom rozsahu, v jakém požadovaná vzájemná pomoc zahrnuje donucovací opatření.

2. Spolupráce podle části 2, pokud jako požadovaná pomoc zahrnuje donucovací opatření, jakož i spolupráce podle části 3 této kapitoly, mohou být rovněž odmítnuty v případech, kdy požadovaná opatření by nemohla být podle vnitrostátního práva dožádané strany přijata k účelům vyšetřování nebo řízení, kdyby se jednalo o podobný vnitrostátní případ.

3. Vyžaduje-li to právní řád dožádané strany, spolupráce uvedená v části 2 v tom rozsahu, v jakém požadovaná pomoc zahrnuje donucovací opatření, jakož i spolupráce podle části 3 této kapitoly mohou být také odmítnuty v případě, kdy uvažovaná opatření nebo všechna ostatní opatření mající analogické účinky nebudou povolena právním řádem dožadující strany, nebo pokud se jedná o příslušné orgány dožadující strany, jestliže žádost není ověřena soudcem ani jiným justičním orgánem včetně orgánu veřejné žaloby konajícím řízení o trestných činech.

4. Spolupráce uvedená v části 4 této kapitoly může být také odmítnuta, jestliže:

- a. právní řád dožádané strany neobsahuje možnost konfiskace pro druh trestného činu, na který se žádost vztahuje, nebo
- b. bez újmy na povinnosti vyplývající z článku 13 odst. 3 by spolupráce byla proti zásadám vnitrostátního práva dožádané strany, pokud jde o ome-

zení konfiskace ve vztahu k vazbám mezi trestným činem a:

- i. ekonomickou výhodou, která by mohla být posuzována jako jeho výnos, nebo
 - ii. majetkem, který by mohl být posuzován jako jeho prostředek, nebo
- c. konfiskace již nemůže být uložena nebo provedena podle právního řádu dožádané strany z důvodu promlčení, nebo
- d. žádost se nevztahuje k předchozímu odsouzení ani k rozhodnutí soudního charakteru ani na prohlášení obsažené v takovém rozhodnutí, podle kterého byl spáchán jeden nebo více trestných činů a na jehož základě byla nařízena, nebo je požadována konfiskace, nebo
- e. buď konfiskace není vykonatelná v dožadující straně, nebo je ještě možné uplatnit řádné opravné prostředky, nebo
- f. žádost se vztahuje na konfiskaci vycházející z rozhodnutí vydaného v nepřítomnosti osoby, proti níž bylo rozhodnutí vydáno, a pokud podle názoru dožádané strany řízení vedené dožadující stranou, které vedlo k tomuto rozhodnutí, nevyhovovalo minimálním právům na obhajobu přiznaným každé osobě, proti níž je podána žaloba.

5. Pro účely odstavce 4 f. tohoto článku rozhodnutí není považováno za vydané v nepřítomnosti:

- a. jestliže bylo potvrzeno nebo vyhlášeno poté, co dotčená osoba podala námitku, nebo
- b. bylo-li vydáno na základě odvolání za podmínky, že odvolání bylo podáno dotčenou osobou.

6. Dožádaná strana pro účely odstavce 4 f. tohoto článku při posuzování otázky, zda byla dodržena minimální práva na obhajobu, vezme v úvahu skutečnost, zda se dotčená osoba úmyslně snažila vyhnout spravedlnosti nebo zda tato osoba poté, co měla možnost podat opravný prostředek proti rozhodnutí vydanému v její nepřítomnosti, zvolila možnost jej nepodat.

7. Strana se nemůže dovolávat bankovního tajemství, aby zdůvodnila odmítnutí spolupráce podle této kapitoly. Strana může požadovat, aby žádost o spolupráci, která by zahrnovala zrušení bankovního tajemství, byla ověřena buď soudcem, nebo jiným justičním orgánem včetně orgánu veřejné žaloby konajícími řízení o trestných činech, a to v případech, kdy to vyžaduje její právní řád.

8. Bez újmy na důvodu odmítnutí uvedenému v odstavci 1 a. tohoto článku:

- a. dožádaná strana se nemůže dovolávat jako překážky poskytnutí pomoci podle této kapitoly té skutečnosti, že osoba, proti níž se vede vyšetřování nebo je vydáno rozhodnutí o konfiskaci orgány dožadujícího státu, je právníčkou osobou,

- b. jako překážky pro poskytnutí pomoci v souladu s článkem 13 odst. 1 a. se nelze dovolávat ani té skutečnosti, že fyzická osoba, proti níž bylo vydáno rozhodnutí o konfiskaci výnosů, následně zemřela, nebo že právnícká osoba, proti níž bylo takové rozhodnutí vydáno, byla později zrušena.

Článek 19

Odložení

Dožádaná strana může odložit provedení opatření uvedených v žádosti, jestliže by taková opatření mohla být na újmu řízení prováděného jejími orgány.

Článek 20

Částečné nebo podmíněné vyhovění žádosti

Dožádaná strana dříve, než odmítne nebo odloží spolupráci v souladu s touto kapitolou, prozkoumá, eventuálně po konzultaci s dožadující stranou, jestli může vyhovět žádosti částečně nebo za podmínek, které považuje za potřebné.

Část 6

Oznamování a ochrana práv třetích osob

Článek 21

Oznamování obsahu písemností

1. Strany si budou vzájemně poskytovat co nejširší vzájemnou pomoc, pokud jde o doručování soudních písemností osobám, na které se vztahují prozatímní a konfiskační opatření.

2. Žádné ustanovení tohoto článku není na překážku:

- a. možnosti zasílat soudní písemnosti přímo poštou osobám, které se nacházejí v zahraničí,
- b. možnosti dané soudním úředníkům, státním zaměstnancům nebo jiným příslušným orgánům strany původu, aby uskutečnili doručení nebo oznámení soudních písemností přímo prostřednictvím konzulárních orgánů této strany nebo prostřednictvím soudních úředníků, státních zaměstnanců nebo jiných příslušných úřadů strany určení,

s výhradou, že by strana určení učinila opačné prohlášení generálnímu tajemníkovi Rady Evropy při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo listiny o přístupu.

3. Při doručení soudních písemností do zahraničí osobám, na které se vztahují prozatímní opatření nebo rozhodnutí o konfiskaci nařízená v odesílající straně, tato strana informuje dotčené osoby o opravných prostředcích, které existují podle jejího právního řádu.

Článek 22

Uznání zahraničních rozhodnutí

1. Dožádaná strana po obdržení žádosti o spolupráci v souladu se zněním částí 3 a 4 uzná každé soudní rozhodnutí učiněné v dožadující straně, pokud jde o práva, kterých se dovolávají třetí strany.

2. Uznání může být odmítnuto:

- a. jestliže třetí strany neměly dostatečnou možnost uplatnit svá práva, nebo
- b. pokud rozhodnutí není slučitelné s rozhodnutím již vydaným v dožadované straně, týkajícím se téže otázky, nebo
- c. jestliže není slučitelné s veřejným pořádkem v dožadované straně, nebo
- d. jestliže rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s výlučnou soudní pravomocí stanovenou právním řádem dožadované strany.

Část 7

Postupy a jiná všeobecná pravidla

Článek 23

Ústřední orgán

1. Strany stanoví ústřední orgán nebo v případě potřeby více orgánů pověřených zasílat žádosti podávané v souladu s touto kapitolou, odpovídat na ně, vyřizovat je nebo je předávat orgánům, které jsou příslušné k jejich vyřízení.

2. Každá strana sdělí generálnímu tajemníkovi Rady Evropy při podpisu nebo ukládání své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo listiny o přístupu název a adresu stanovených orgánů v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

Článek 24

Přímý styk

1. Ústřední orgány se mezi sebou stýkají přímo.

2. V naléhavých případech mohou být žádosti a sdělení stanovené touto kapitolou přímo zasílány justičními orgány, včetně orgánů veřejné žaloby dožadující strany odpovídajícím orgánům dožadované strany. V takovém případě současně musí být jedna kopie zaslána ústřednímu orgánu dožadované strany prostřednictvím ústředního orgánu dožadující strany.

3. Každá žádost nebo sdělení formulované podle odstavců 1 a 2 tohoto článku mohou být předloženy prostřednictvím Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol).

4. Je-li předložena žádost podle odstavce 2 tohoto článku a pokud orgán, který ji obdržel, není příslušný k jejímu vyřízení, předá ji příslušnému orgánu své země a přímo o tom informuje dožadující stranu.

5. Žádosti nebo sdělení předložené podle části 2 této kapitoly, které nezahrnují donucovací opatření, mohou být předávány přímo příslušným orgánem dožadující strany příslušnému orgánu dožadované strany.

Článek 25

Forma žádostí a jazyky

1. Všechny žádosti podle této kapitoly je třeba vyhotovit písemně. Je dovoleno používat moderní telekomunikační prostředky, jako je telefax.

2. S výhradou ustanovení odstavce 3 tohoto článku nebude vyžadován překlad žádostí nebo příloh.

3. Každá strana si může při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo listiny o přístupu prohlášením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy vyhradit právo požadovat, aby žádosti a přílohy byly doplněny překladem do jejího jazyka nebo do některého z úředních jazyků Rady Evropy nebo do jazyka, který určí. Ostatní strany mohou používat pravidlo recipacity.

Článek 26

Legalizace

Písemnosti předávané podle této kapitoly jsou zproštěny všech legalizačních formalit.

Článek 27

Obsah žádosti

1. Každá žádost o spolupráci podle této kapitoly musí výslovně uvádět:

- a. orgán, který žádost podal, a orgán provádějící vyšetřování nebo řízení,
- b. předmět a důvod žádosti,
- c. události včetně významných skutečností (jako jsou datum, místo a okolnosti spáchání trestného činu), na které se vyšetřování nebo řízení vztahují, vyjma případu žádosti o oznámení,
- d. pokud spolupráce zahrnuje donucovací opatření,
 - i. text zákonných ustanovení, nebo když to není možné, prohlášení o příslušných právních předpisech, které byly použity,
 - ii. údaj, že požadované nebo každé jiné opatření, které má podobný účinek, by mohlo být přijato i na území dožadující strany v souladu s jejími právními předpisy,
- e. je-li to nezbytné a možné:
 - i. podrobnosti týkající se dotčené osoby nebo osob, včetně jména, data a místa narození, státní příslušnosti a místa, kde se nachází (nacházejí), a pokud jde o právnickou osobu, její sídlo a
 - ii. majetek, v souvislosti s nímž je spolupráce požadována, jeho umístění, vazba na dotčenou osobu (osoby), vše co souvisí s trestným

činem a také všechny informace, které jsou k dispozici, pokud jde o cizí zájmy vztahující se k tomuto majetku, a

f. všechny zvláštní postupy, které si dožadující strana přeje.

2. Pokud žádost o prozatímní opatření předložená podle části 3 se týká zabavení majetku, který by mohl být předmětem rozhodnutí o konfiskaci spočívajícím v povinnosti zaplatit peněžní částku, v této žádosti musí být také uvedena maximální částka, jejíž úhrada je požadována z tohoto majetku.

3. Kromě údajů v odstavci 1 každá žádost formulovaná podle části 4 musí obsahovat:

- a. v případě článku 13 odst. 1 a.:
 - i. ověřenou kopii rozhodnutí o konfiskaci vydaného soudem dožadující strany a odůvodnění tohoto rozhodnutí, jestliže není uvedeno v samotném rozhodnutí,
 - ii. potvrzení příslušného orgánu dožadující strany, podle kterého rozhodnutí o konfiskaci je vykonatelné a nelze je napadnout řádnými opravnými prostředky,
 - iii. informace týkající se rozsahu, ve kterém by rozhodnutí mělo být vykonáno, a
 - iv. informace týkající se nutnosti přijmout prozatímní opatření,
- b. v případě článku 13 odst. 1 b. upřesnění skutečností uváděných dožadující stranou, které bude dostačující k tomu, aby umožnilo dožádané straně vydat rozhodnutí podle jejího vnitrostátního práva,
- c. pokud třetím stranám byla dána možnost uplatňovat práva, dokumenty, které dokládají, že tuto možnost skutečně měly.

Článek 28

Chybí žádosti

1. Jestliže žádost není v souladu s ustanoveními této kapitoly, nebo pokud poskytnuté informace nejsou dostatečné k tomu, aby umožnily dožádané straně vydat rozhodnutí na základě žádosti, tato strana může požádat dožadující stranu, aby žádost změnila nebo ji doplnila o dodatečné informace.

2. Dožádaná strana může stanovit lhůtu k přijetí takových změn nebo informací.

3. Dožádaná strana, která očekává přijetí požadovaných změn nebo informací týkajících se žádosti předložené podle části 4 této kapitoly, může přijmout veškerá opatření uvedená v částech 2 a 3 této kapitoly.

Článek 29

Souběh žádostí

1. Obdrží-li dožádaná strana více než jednu žá-

dost předloženou podle částí 3 a 4 této kapitoly, vztahující se k téže osobě nebo témuž majetku, souběh žádostí nebude bránit dožádané straně, aby projednala žádosti, které zahrnují přijetí prozatímních opatření.

2. V případě souběhu žádostí předložených podle části 4 této kapitoly dožádaná strana posoudí možnost konzultací s dožadujícími stranami.

Článek 30

Povinnost zdůvodnění

Dožádaná strana zdůvodní každé rozhodnutí, kterým odmítne, odloží nebo podřídí podmínkám spolupráci podle této kapitoly.

Článek 31

Informace

1. Dožádaná strana informuje neprodleně dožadující stranu:

- a. o postupu, jehož provádění bylo zahájeno na základě této kapitoly,
- b. o konečném výsledku postupu provedeného na základě žádosti,
- c. o rozhodnutí, jímž se zcela nebo zčásti odmítá, odkládá nebo váže na podmínky spolupráce podle této kapitoly,
- d. o všech okolnostech, které znemožňují provedení požadovaného postupu nebo u nichž je pravděpodobné, že by jej mohly značně opozdit, a
- e. v případě prozatímních opatření přijatých v souladu s žádostí formulovanou podle části 2 nebo 3 této kapitoly o těch ustanoveních svého vnitrostátního práva, která by automaticky znamenala zrušení těchto opatření.

2. Dožadující strana informuje neprodleně dožádanou stranu

- a. o každém přezkumu, rozhodnutí nebo jiné skutečnosti, které by zcela nebo částečně znamenaly pozbytí vykonatelnosti rozhodnutí o konfiskaci,
- b. o všech změnách faktických nebo právních, které by v budoucnu způsobily neoprávněnost postupů učiněných podle této kapitoly.

3. Žádá-li jedna strana o konfiskaci majetku u více stran na základě téhož rozhodnutí o konfiskaci, bude o žádosti informovat všechny strany, které jsou dotčeny výkonem rozhodnutí.

Článek 32

Omezené užití

1. Dožádaná strana může vázat provedení žádosti na podmínku, že získané informace nebo důkazy nebudou bez jejího předběžného schválení použity nebo

předány orgány dožadující strany k účelům jiných vyšetřování nebo řízení, než jsou ty, které jsou upřesněny v žádosti.

2. Každá strana může při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo listiny o přístupu prohlášením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy prohlásit, že jí dodané informace nebo důkazy podle této kapitoly nebudou moci být bez předchozího schválení použity nebo předány orgány dožadující strany k jiným účelům než pro vyšetřování nebo řízení, ke kterému byly vyžadány.

Článek 33 Důvěrnost

1. Dožadující strana může požadovat od dožádané strany, aby vlastní žádost i její obsah zachovávala v důvěrnosti, s výhradou opatření nezbytného k jejímu vyhovění. Jestliže dožádaná strana nemůže vyhovět této podmínce důvěrnosti, neprodleně o tom informuje dožadující stranu.

2. Dožadující strana zachová v důvěrnosti, je-li o to požádána a nebude-li to proti základním zásadám jejího vnitrostátního práva, všechny důkazy a informace předané dožádanou stranou, s výjimkou jejích sdělení v rozsahu nezbytném pro vyšetřování nebo řízení popsaná v žádosti.

3. S výhradou ustanovení svého vnitrostátního práva strana, která obdržela bezprostřední informace podle článku 10, vyhoví všem požadavkům důvěrnosti žádaným stranou, která předává informaci. Jestliže druhá strana nemůže vyhovět takovému požadavku, uvědomí o tom v nejkratší lhůtě stranu, která jí informaci předává.

Článek 34 Výdaje

Běžné výdaje vzniklé v souvislosti s vyřízením žádosti jdou k tíži dožádané strany. Jestliže bude nezbytné vynaložit pro vyhovění žádosti značné a mimořádné výdaje, strany se dohodnou na podmínkách, za kterých bude žádost vyřízena, a o způsobu, jak budou tyto výdaje nesený.

Článek 35 Škody

1. Jestliže byla podána žaloba z titulu odpovědnosti za škody vzniklé z jednání nebo opomenutí vyplývajících ze spolupráce podle této kapitoly, dotčené strany uváží vzájemnou konzultaci, a pokud je to vhodné, rozhodnou o vzájemném podílu na škodě.

2. Strana, která je žalována o náhradu škody, se vynasnaží o tom informovat druhou stranu, jestliže by tato strana mohla mít na případu zájem.

KAPITOLA IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 36

Podepsání a vstup v platnost

1. Tato Úmluva je otevřena podpisu členskými státy Rady Evropy a státům, které nejsou členy a účastnily se jejího vypracování. Tyto státy mohou vyjádřit svůj souhlas a být vázány:

- podpisem bez výhrady, pokud se týká ratifikace, přijetí, schválení, nebo
- podpisem s výhradou ratifikace, přijetí nebo schválení, následovaným ratifikací, přijetím nebo schválením.

2. Ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

3. Tato Úmluva vstoupí v platnost prvního dne, který následuje po uplynutí tříměsíčního období od data, ke kterému tři státy, z nichž aspoň dva jsou členskými státy Rady Evropy, vyjádří svůj souhlas být vázány Úmluvou v souladu s ustanoveními odstavce 1.

4. Pokud jde o každý signatářský stát, který později vyjádří svůj souhlas být vázán Úmluvou, vstoupí tato Úmluva v platnost prvního dne měsíce, který následuje po uplynutí tříměsíčního období od data vyjádření jeho souhlasu být vázán Úmluvou v souladu s ustanoveními odstavce 1.

Článek 37

Přístup k Úmluvě

1. Po vstupu této Úmluvy v platnost Výbor ministrů Rady Evropy bude moci, po konzultaci se smluvními státy Úmluvy, vyzvat všechny státy, které nejsou členy Rady Evropy, aby přistoupily k této Úmluvě rozhodnutím učiněným většinou uvedenou v článku 20 d. Statutu Rady Evropy a všemi hlasy zástupců smluvních států, které mají právo zasedat ve Výboru.

2. Pro každý přistupující stát Úmluva vstoupí v platnost první den měsíce, který následuje po uplynutí tříměsíčního období od data uložení listiny o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 38

Územní aplikace

1. Každý stát při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo o přístupu bude moci určit jedno nebo více území, na kterých se bude tato Úmluva provádět.

2. Každý stát bude moci k jakémukoli jinému pozdějšímu datu rozšířit prohlášením adresovaným

generálnímu tajemníku Rady Evropy provádění této Úmluvy na každé jiné území uvedené v jeho prohlášení. Úmluva vstoupí ve vztahu k tomuto území v platnost první den měsíce, který následuje po uplynutí tříměsíčního období od data přijetí prohlášení generálním tajemníkem.

3. Každé prohlášení učiněné podle obou předchozích odstavců může být odvoláno, pokud jde o území uvedené v tomto prohlášení, a to oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi. Odvolání nabude účinnosti první den měsíce, který následuje po uplynutí tříměsíčního období po datu přijetí oznámení generálním tajemníkem.

Článek 39

Vztahy k jiným úmluvám a dohodám

1. Tato Úmluva se nedotýká práv a povinností vyplývajících z multilaterálních mezinárodních úmluv týkajících se zvláštních otázek.

2. Strany Úmluvy budou moci mezi sebou uzavřít dvoustranné nebo mnohostranné dohody týkající se otázek upravených touto Úmluvou za účelem doplnění nebo posílení ustanovení této Úmluvy nebo aby usnadnily použití jejich zásad.

3. Pokud dvě nebo více stran již uzavřely dohodu nebo smlouvu o předmětu, kterého se týká tato Úmluva, nebo když upravily své vztahy v tomto směru jinak, budou oprávněny aplikovat uvedenou dohodu, smlouvu nebo ujednání namísto Úmluvy, jestliže to usnadní mezinárodní spolupráci.

Článek 40

Výhrady

1. Každý stát může při podpisu nebo uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu prohlásit, že použije jednu nebo více výhrad uvedených v článku 2 odst. 2, článku 6 odst. 4, článku 14 odst. 3, článku 21 odst. 2, článku 25 odst. 3 a článku 32 odst. 2. Žádnou jinou výhradu nelze učinit.

2. Každý stát, který učinil výhradu podle předchozího odstavce, může ji zcela nebo částečně odvolat tak, že zašle generálnímu tajemníkovi Rady Evropy oznámení. Odvolání nabude účinnosti datem, kdy generální tajemník obdrží oznámení.

3. Strana, která učinila výhradu k ustanovení této Úmluvy, nemůže se domáhat provádění tohoto ustanovení jinou stranou. Může, jestliže výhrada je částečná nebo podmíněčná, usilovat o aplikaci ustanovení v tom rozsahu, v jakém ho sama přijala.

Článek 41

Změny

1. Změny této Úmluvy mohou být navrženy kteroukoli stranou a budou generálním tajemníkem Rady

Evropy sděleny členským státům Rady Evropy a každému státu, který není členem a jenž přistoupí nebo byl vyzván, aby přistoupil k této Úmluvě v souladu s ustanoveními článku 37.

2. Každá změna navržená jednou stranou bude sdělena Evropskému výboru pro trestní problémy, který předloží Výboru ministrů své stanovisko k navrhované změně.

3. Výbor ministrů prostuduje navrhovanou změnu a stanovisko předložené Evropským výborem pro trestní problémy a může změnu přijmout.

4. Znění celého pozměňovacího návrhu přijatého Radou ministrů v souladu s odstavcem 3 tohoto článku bude předáno stranám k přijetí.

5. Každá změna přijatá v souladu s odstavcem 3 tohoto článku vstoupí v platnost třicátý den poté, co všechny strany informovaly generálního tajemníka, že tuto změnu přijaly.

Článek 42

Řešení sporů

1. Evropský výbor pro trestní problémy Rady Evropy bude informován o výkladu a provádění této Úmluvy.

2. V případě sporu mezi stranami o výklad nebo provádění této Úmluvy strany se budou snažit dosáhnout vyřešení sporu jednáním nebo jiným pokojným prostředkem podle vlastního výběru včetně předložení sporu Evropskému výboru pro trestní problémy, rozhodčímu tribunálu, který přijme rozhodnutí, jež budou zavazovat strany sporu, nebo Mezinárodnímu soudnímu dvoru, pokud se tak dotčené strany dohodnou.

Článek 43

Vypověď

1. Každá strana může v libovolném okamžiku vypovědět tuto Úmluvu tak, že zašle oznámení generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2. Vypověď nabude účinnosti prvního dne měsíce, který následuje po uplynutí tříměsíčního období od data, kdy generální tajemník obdrží oznámení.

3. Tato Úmluva se i přesto nadále použije při výkonu konfiskace podle článku 14, která je požadována v souladu s jejími ustanoveními, než vypověď nabude účinnosti.

Článek 44

Oznámení

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady Evropy a všem státům, které k této Úmluvě přistoupily

- a. každý podpis,
- b. uložení každé ratifikační listiny a listiny o přijetí, schválení nebo o přístupu,
- c. každé datum vstupu v platnost této Úmluvy v souladu s jejími články 36 a 37,
- d. každou výhradu podle článku 40 odst. 1,
- e. každé jiné opatření, oznámení nebo sdělení vztahující se k této Úmluvě.

Na důkaz toho, podepsaní, patřičně zmocnění k tomuto účelu, podepsali tuto Úmluvu.

Dáno ve Štrasburku 8. dne měsíce listopadu 1990 v anglickém a francouzském jazyce, přičemž oba texty jsou původní, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivech Rady Evropy. Tajemník Rady Evropy zašle ověřené kopie každému členskému státu Rady Evropy, nečlenským státům, které se účastnily vypracování této Úmluvy, a každému státu, který bude pozván, aby k ní přistoupil.

34

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 5. prosince 1996 bylo v Bruselu přijato Smíšeným výborem Evropského společenství a Evropského sdružení volného obchodu „Společný tranzitní režim“ Usnesení č. 3/1996, kterým se mění článek 50 přílohy II Úmluvy z 20. května 1987 o společném tranzitním režimu.¹⁾

Usnesení č. 3/1996 vstoupilo v platnost na základě svého článku 2 dnem 1. března 1997 a tímto dnem vstoupilo v platnost i pro Českou republiku.

Do textu usnesení lze nahlédnout na Ministerstvu zahraničních věcí, Ministerstvu financí – Generálním ředitelství cel, oblastních celních úřadech a celních úřadech.

¹⁾ Úmluva o společném tranzitním režimu mezi zeměmi Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) a Evropským hospodářským společenstvím ze dne 20. května 1987 byla vyhlášena pod č. 279/1996 Sb.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 00 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 37 88 77, fax (02) 37 88 77 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 07/525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 2300,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – **Drobný prodej** – **Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** Prospektrum, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajská 38; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Chomutov:** DDD Knihkupectví-Antikvariát, Ruská 85; **Jihlava:** VIKOSPOL, Smetanova 2; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Karlovy Vary:** SEVT, a. s., Sokolovská 53; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Kolín 1:** Knihkupectví U Kašků, Karlovo nám. 46; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Kniha M + M, Lipová 806, Knihkupectví Růžicka, Šerfková 529/1057; **Olomouc:** BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; **Pardubice:** LEJHANEČ, s. r. o., Sladkovského 414, Knihkupectví Z. Petrová, Pasází Sv. Jana a Za Pasází; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** ALBERTNET, Revoluční 1/655, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NADATUR, Hybernská 5, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** B. Wellemínová, Dittrichova 13; **Praha 4:** Abonentní tiskový servis, Zdiměřická 1446/9, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Verdunská 1; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60; **Praha 10:** BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** Arbor Sokolov, a. s., Nádražní 365; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** 7 RX, s. r. o., Mírová 4; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Zlín-Louky:** INFOSERVIS, areál Telekomunikačních montáží; **Zlín-Malenovice:** M. K.-HESPO, areál Pozemních staveb; **Znojmo:** Knihkupectví Houdková, Divišovo nám. 12; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od za evidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.